

ข้อมูลการค้าไทย - ไต้หวัน

1. ความสัมพันธ์ทางการค้า

- 1.1 ภาครัฐบาล : ไม่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการระหว่างไทย - ไต้หวัน
- 1.2 ภาคเอกชน : Joint Economic Cooperation between Chinese National Association of Industry & Commerce (CNAIC) and Federation of Thai Industries (FTI) (มกราคม 1989)

2. การค้าระหว่างไทย - ไต้หวัน

2.1 **การค้าระหว่างไทย-ไต้หวัน:** ไต้หวันเป็นคู่ค้าที่สำคัญของไทยมาตลอด โดยปี 2013 ไต้หวันเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 12 ของไทย โดยเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 19 และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 9 ของไทย ในขณะที่ไทยเป็นตลาดส่งออกลำดับที่ 10 และแหล่งนำเข้าลำดับที่ 17 ของไต้หวัน

2.2 **การค้ารวม :** ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2009-2013) การค้ารวมมีมูลค่าเฉลี่ย 12,539.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.73 โดยในปี 2013 การค้ารวมมีมูลค่า 10,969.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2012 ร้อยละ 5.72 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.29 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย โดยไต้หวันเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 12 ของไทย (ตารางที่ 1)

2.2 **การส่งออก :** ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2009-2013) การส่งออกไทยไปไต้หวันมีมูลค่าเฉลี่ย 3,371.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.39 โดยในปี 2013 การส่งออกมีมูลค่า 3,371.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2012 ร้อยละ 1.42 โดยไต้หวันเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 19 ของไทย (ตารางที่ 2)

2.3 **การนำเข้า :** ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2009-2013) การนำเข้าจากไต้หวันมาไทยมีมูลค่าเฉลี่ย 8,629.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.15 โดยในปี 2013 การนำเข้ามีมูลค่า 7,598.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2012 ร้อยละ 7.51 โดยไต้หวันเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 9 ของไทย (ตารางที่ 3)

2.4 **ดุลการค้า :** ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับไต้หวันมาโดยตลอด แม้ว่า ในปี 2012 ไทยขาดดุลการค้ากับไต้หวันลดลงเหลือ 4,796.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ในปี 2013 ไทยขาดดุลการค้ากับไต้หวันลดลงเป็น 4,227.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

3. สินค้าสำคัญในการส่งออกและนำเข้า

3.1 **สินค้าส่งออก:** แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น

3.2 **สินค้านำเข้า:** แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำ แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป ผ้าฝ้าย เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ผลิตภัณฑ์โลหะ เป็นต้น

4. ปัญหาอุปสรรคทางการค้า

4.1 เนื่องจากไทยไม่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวัน ทำให้การติดต่อดำเนินการต่างๆ ไม่สามารถใช้กลไกทางการทูตได้ ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่จึงเป็นด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างภาคเอกชน

4.2 ไต้หวันมีการใช้มาตรการปกป้องทางการค้า เช่น การเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) การกำหนดมาตรการพิเศษ (Special Safeguard - SPS) การกำหนดโควตาภาษี (Tariff Quota - TRQ) เป็นต้น ซึ่งสินค้าไทยที่เคยถูกไต้หวันการทุ่มตลาด ได้แก่ กระดาษพิมพ์เขียน ลวดเหล็กเกลียวที่ใช้ในการก่อสร้าง แต่ผลการไต่สวนขั้นสุดท้ายสรุปว่าไทยไม่มีการทุ่มตลาด จึงรอดพ้นจากการถูกเก็บภาษีตอบโต้ ทั้งนี้ มาตรการที่เป็นอุปสรรคในปัจจุบัน คือ มาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ซึ่งใช้จำกัดการนำเข้าสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป ปศุสัตว์ โดยอ้างเหตุผลด้านสุขอนามัยและการกักกันโรคพืชและสัตว์

5. ประเด็นการจัดทำความตกลงทวิภาคีต่างๆ กับไต้หวัน

ไต้หวันได้พยายามผลักดันความสัมพันธ์ทวิภาคีกับไทยระหว่างหน่วยงานภาครัฐมาตลอด ได้แก่

5.1 การลงนาม ATA Carnet Agreement (ความตกลงว่าด้วยการนำเข้าสินค้าผ่านศุลกากรชั่วคราว) ขณะนี้สองฝ่ายอยู่ระหว่างการพิจารณาภาคผนวกของร่างความตกลงตามแนวทางอนุสัญญาศุลกากรว่าด้วยเอกสารค้าประกันที่นำของเข้าชั่วคราว และจะได้มีการลงนามโดยผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการค้าของทั้งสองฝ่ายต่อไป

5.2 ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นภาษีซ้อนและป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร ได้มีการลงนามไปเมื่อปี 1999 แต่ความตกลงฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้ โดยในปัจจุบันกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง อยู่ระหว่างการดำเนินการขั้นตอนภายในประเทศ เพื่อเตรียมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

5.3 การศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ไต้หวัน ไต้หวันได้พยายามผลักดันให้ไทยเริ่มต้นศึกษาความเป็นไปได้ในการทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจนำไปสู่การจัดทำ FTA ในอนาคต ซึ่งหน่วยงานภาครัฐมีความเห็นว่า ไต้หวันพยายามที่จะยกระดับความสัมพันธ์กับไทย และต้องการให้นานาประเทศยอมรับว่า ไต้หวันเป็นประเทศ (Country) มิใช่เป็นเพียงเขตเศรษฐกิจ (economy) อย่างไรก็ตาม การกระชับความสัมพันธ์กับไต้หวันคงต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับจีน และต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย

ปัจจุบัน ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันจัดจ้างทีมวิจัยจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันวิจัย Chung-Hua Institution for economic research ไต้หวัน เพื่อดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation) โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยไม่แตะเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ที่จะเป็นข้อผูกพันระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยตามมาตรา 190 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งผลศึกษาระบุว่า ทั้งสองฝ่ายจะได้รับประโยชน์จากสาขาหลัก ได้แก่ สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งทั้งสองประเทศต่างมีความชำนาญที่แตกต่างกัน โดยไทยจะได้เปรียบในสินค้าขั้นต้นที่แปรรูปด้วยเทคโนโลยีไม่สูงมากนัก ส่วนไต้หวันจะเป็นสินค้าที่เป็นการแปรรูปโดยอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูง ดังนั้น ทั้งสองประเทศจึงสามารถเกื้อกูลปัจจัยการผลิตซึ่งกันและกันเพื่อประโยชน์ส่วนเพิ่มทางด้านเศรษฐกิจต่อไป ด้านการลงทุนพบว่า ไทยจะได้ประโยชน์จากการที่นักลงทุนไต้หวันเข้ามาลงทุนในไทยมากกว่าไทยจะเข้าไปลงทุนในไต้หวัน เนื่องจากไต้หวันเป็นตลาดขนาดเล็ก และต้องอาศัยปัจจัยการผลิตต่างๆ จากต่างประเทศเป็นหลัก ดังนั้นในแง่ของการลงทุน ควรมุ่งเน้นไปที่การลงทุนจากไต้หวันมายังไทย เนื่องจากนักลงทุนไต้หวันสามารถใช้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและเชื่อมโยงไปยังประเทศอื่นๆ จากประโยชน์ที่ตั้งของประเทศไทยได้อีกด้วย นอกจากนี้ โครงการยังได้ทำการศึกษาความ

เป็นไปได้การร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Agreement) โดยสาขาความร่วมมือที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย 1) ความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน 2) ความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตร (มาตรการกีดกันที่มีใช้ ภาษี เช่น SPS) 3) ความร่วมมือในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4) ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสีเขียว 5) ความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา 6) ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และ 7) ความร่วมมือด้านนโยบายแรงงาน เป็นต้น

ตารางที่ 1: สถิติการค้าไทย-ไต้หวัน

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ

ปี	มูลค่าการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2547 (2004)	6,572.0	3.5	13.8	2,608.0	1.0	3,964.0	24.1	-1,356.0
2548 (2005)	7,225.0	3.2	9.9	2,721.7	4.36	4,503.3	13.6	-1,781.6
2549 (2006)	8,465.3	3.3	17.2	3,366.1	23.7	5,099.2	13.2	-1,733.0
2550 (2007)	9,064.0	3.1	7.1	3,329.6	-1.1	5,734.5	12.5	-2,404.9
2551 (2008)	8,922.42	2.50	-1.56	2,702.6	-18.83	6,219.8	8.46	-3,517.22
2552 (2009)	7,048.49	2.46	-21.00	2,251.0	-16.71	4,797.5	-22.87	-2,546.47
2553 (2010)	10,046.20	2.66	42.53	3,230.73	43.52	6,815.47	42.06	-3,584.74
2554 (2011)	11,373.63	2.49	13.22	3,871.39	19.83	7,502.24	10.08	-3,630.85
2555 (2012)	11,635.27	2.43	2.35	3,419.4	-11.46	8,215.84	9.46	-4,796.41
2556 (2013)	10,969.63	2.29	-5.72	3,371.02	-1.42	7,598.62	-7.51	-4,227.60

(หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง)

ตารางที่ 2: สถิติสินค้าส่งออกไปได้วัน

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	2009	2010	2011	2012	2013	%Δ 13/12
1. แผงวงจรไฟฟ้า	481.9	614.7	445.9	445.9	411.1	-7.80
2. เคมีภัณฑ์	234.7	338.3	330.6	330.6	248.5	-24.82
3. เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและ	114.2	146.4	86.2	86.2	202.8	135.24
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	261.6	151.1	150.7	150.7	154.4	2.49
5. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	128.2	146.4	129.5	129.5	151.6	17.04
6. เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	95.6	94.6	111.5	111.5	148.7	33.35

7. เม็ดพลาสติก	140.2	194.4	159.3	159.3	146.2	-8.20
8. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	70.9	71.3	109.6	109.6	130.1	18.67
9. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	108.5	152.0	147.1	147.1	129.0	-12.30
10. ผลิตภัณฑ์ยาง	70.2	91.1	100.7	100.7	103.1	2.45
รวม 10 รายการ	1,706.0	2,000.2	1,771.1	1,771.1	1,825.6	3.08
อื่นๆ	1,518.2	1,861.9	1,648.3	1,648.3	1,545.4	-6.25
มูลค่ารวม	3,224.2	3,862.2	3,419.4	3,419.4	3,371.0	-1.42

ตารางที่ 3: สถิติสินค้านำเข้าจากไต้หวัน

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	2009	2010	2011	2012	2013	% Δ 13/12
1. แผงวงจรไฟฟ้า	1,866.3	1,999.8	1,996.1	1,996.1	1,813.3	-9.16
2. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	608.1	733.5	989.0	989.0	843.3	-14.73
3. เคมีภัณฑ์	727.8	815.8	1,065.2	1,065.2	791.0	-25.74
4. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	597.2	732.1	801.9	801.9	771.8	-3.76
5. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	363.8	398.2	400.3	400.3	406.3	1.50
6. สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	274.6	326.4	361.6	361.6	373.3	3.22
7. สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป	295.6	285.4	375.3	375.3	320.3	-14.66
8. ผ้าผืน	247.3	236.2	227.8	227.8	251.5	10.39
9. เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	218.2	293.4	188.0	188.0	222.7	18.48
10. ผลิตภัณฑ์โลหะ	151.5	160.8	170.6	170.6	183.0	7.30
รวม 10 รายการ	5,350.4	5,981.7	6,575.8	6,575.8	5,976.6	-9.11
อื่นๆ	1,464.9	1,524.1	1,640.0	1,640.0	1,622.0	-1.10
รวมทั้งสิ้น	6,815.3	7,505.8	8,215.8	8,215.8	7,598.6	-7.51

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำนักเอเชีย แอฟริกา และยุโรปตะวันออก
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
พฤษภาคม 2557